

KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY UNIVERZITY KARLOVY

Autor práce: Lukáš Jirsa

Název práce: Lidská situace v západní civilizaci

Vedoucí práce: PhDr. Jitka Ortová, CSc.

Oponent práce: PhDr. Václav Soukup, PhD.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

TÉMA PRÁCE:

Předmětem diplomové práce je kulturologicky koncipovaná teoretická analýza lidské situace v kontextu současné krize západní civilizace. V centru autorova zájmu stojí jak teoretický rozbor bytí člověka v moderním světě, tak kultury jako prostředku adaptace a nejobecnějšího rámce limitujícího, stimulujícího a determinujícího existenci člověka v čase a prostoru. Zvláštní pozornost je věnována kritickému rozboru kulturních charakteristik a kódů, které jsou pro každou společnost nezbytné a konstitutivní. Prostřednictvím přítomnosti nebo absence těchto charakteristik, vymezených jako kulturní univerzálie, autor testuje situaci člověka v moderní společnosti. Teoretickými průvodci a inspirací mu jsou koncepce dvou významných myslitelů 20. století – nizozemského kulturního historika J. Huizingy a amerického sociologa P. Sorokina. V této souvislosti považuji za nezbytné ocenit již samu volbu a konceptualizaci tématu, které je v z kulturologického hlediska téměř nezpracované. Oba autory lze přiřadit ke kulturologicky orientované linii společenskovedního myšlení. O to cennější je vznik práce, v níž diplomant využívá dnes již klasické teorie kultury k budování vlastní koncepce a formulaci původních závěrů.

KONCEPCE PRÁCE:

Práci tvoří čtyři relativně samostatné části, ve kterých autor systematicky provádí teoretickou deskripci a interpretaci zkoumané problematiky. V intencích současné kulturologie ve své práci programově využívá interdisciplinární přístup, zejména poznatky a přístupy sociologie, filozofie, kulturní historie, kulturní ekologie a antropologie. V první,

teoreticky koncipované kapitole, která představuje expozici zkoumaného problému, autor využívá k reflexi fenoménu kultury především perspektivu kulturní antropologie a ekologie. Klíčové téma své práce – kulturu jako adaptační systém a kulturní univerzálie vhodně vztahuje k fenoménu náboženství, jako k jedné ze základních konstitutivních složek lidských společností. Ve druhé kapitole, která je věnována problému studia současnosti, autor rozšiřuje perspektivu antropologie o filozofický úhel pohledu. Specifikuje zde předmět svého výzkumného zájmu – stále více globalizovanou současnou společnost, kulturní vzorce Západu a problém ideálu a reality současné kultury. Třetí kapitola již představuje ohnisko celé práce. Diplomant zde provádí kritický rozbor krize současné kultury skrze prizma teorií kultury J. Huizingy a P. Sorokina. V této části práce, opřené o primární prameny obou klasiků kulturologického myšlení, autor prokázal značnou invenci a schopnost originální analýzy interpretovaných děl. Logické vyústění celé práce je obsaženo ve čtvrté kapitole, která je věnována hledání východisek ze současné krize kultury. Autor práce zasvěceně komentuje silné i slabé stránky koncepcí Huizingy a Sorokina a předkládá vlastní návrhy řešení kritického stavu západní civilizace. V centru jeho úvah nad možnostmi revitalizace západní společnosti stojí „odpovědnost“, kterou chápe jako potenciální integrující princip umožňující obnovit duchovní dimenzi současné společnosti. Podle mého názoru autor přinesl řadu nových poznatků a implicitních hypotéz, které by měly být podrobeny dalšímu zkoumání. Úspěšně zmapoval u nás dosud nezpracované téma a vytýčil možný směr výzkumu v této oblasti. Práce má vyváženou a logicky koncipovanou strukturu, která umožňuje na tématu dále pracovat a rozšířit je do podoby rigorózní práce. V této souvislosti se nabízí otázka, jak bude autor postupovat při jejím zpracování.

HODNOCENÍ PRÁCE:

1 = nejlepší. 5 = nejhorší

1. Formulace cílů práce	1	2	3	4	5
2. Volba vhodné metodiky	1	2	3	4	5
3. Splnění cílů práce	1	2	3	4	5
4. Odborný přínos práce	1	2	3	4	5
5. Originalita práce	1	2	3	4	5
6. Struktura práce	1	2	3	4	5
7. Práce s daty a informacemi	1	2	3	4	5
8. Postup řešení je logický	1	2	3	4	5
9. Klíčová slova vystihují obsah	1	2	3	4	5

10. Členění textu do odstavců a kapitol	1	2	3	4	5
11. Práce s odbornou literaturou	1	2	3	4	5
12. Srozumitelnost textu (úroveň jazykového zpracování)	1	2	3	4	5
13. Přesnost formulací	1	2	3	4	5
14. Práce s odborným jazykem	1	2	3	4	5
15. Formální zpracování a grafická úprava	1	2	3	4	5

NÁVRH HODNOCENÍ PRÁCE ZNÁMKOU: 1 2 3 4

OTÁZKY K OBHAJOBĚ:

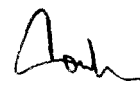
Jakým způsobem hodlá diplomant na tématu dále pracovat. Cítí jako užitečné rozšířit stávající práci, a pokud ano, jakým směrem se bude dále ubírat?

Jakou velké naděje skládá diplomant do „znovunalezení odpovědnosti“ v kontextu moderní globalizované společnosti?

CELKOVÉ HODNOCENÍ:

Obecně je možné konstatovat, že práce po stránce formální i obsahové splňuje požadavky kladené na diplomovou práci. Autor přesvědčivě formuloval cíle své práce a zvolil vhodnou metodiku zpracování. Odborný přínos práce je možné vidět jak v důsledné snaze o uplatnění interdisciplinárního přístupu, tak ve volbě relevantního kulturologického tématu. Hodnotu a autentičnost práce zvyšuje autorova snaha o předložení vlastního řešení zkoumaného problému. Diplomant prokázal značné teoretické zázemí i schopnost přesvědčivě a jasně formulovat vlastní názory. Správně pracoval s odbornou literaturou i poznámkovým aparátem. Práce má logickou strukturu a odpovídající grafickou úpravu. Je napsaná stylově čistým a srozumitelným jazykem.

Doporučuji k obhajobě.

V Praze 19.5.2007

PhDr. Václav Soukup, CSc.